

OBSAH

SLOVO ÚVODEM	V
AUTOŘI	IX
PŘEHLED OBSAHU	XI
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	XXV

I. PŘEDNOST PRÁVA EU Z POHLEDU SOUDNÍHO DVORA EU

1. Přednost a vznik nového právního řádu: případy <i>Van Gend en Loos a Costa</i>	2
1.1 <i>Van Gend en Loos</i>	2
1.2 <i>Costa</i>	3
1.3 Co z rozhodnutí <i>Van Gend</i> a <i>Costa</i> plyne ve vztahu k principu přednosti	4
2. Bližší specifikace principu v následné judikatuře Soudního dvora	6
2.1 <i>Internationale Handelsgesellschaft</i>	6
2.2 <i>Simmenthal</i>	7
2.3 <i>Kreil</i> : i směrnice má přednost před německou ústavou	9
2.4 <i>Kücükdeveci</i> : před neaplikací rozporného vnitrostátního práva (i) na úkor jednotlivce netřeba podávat předběžnou otázku	10
3. Syntéza: zásady aplikační přednosti pohledem Soudního dvora	11
4. Limity či výjimky z principu přednosti stanovené právem EU	13
4.1 Co je a co není „výjimkou“ z principu přednosti	13
4.2 Čl. 351 SFEU: tradiční výjimka	13
4.3 <i>Kadi</i> : omezení tradiční výjimky čl. 351 SFEU	15
5. Poznámka na závěr	17

II. PŘÍMÝ ÚČINEK – ZÁKLADY

1. Vznik a doktrinální pozadí – <i>Van Gend en Loos</i>	20
1.1 Skutkový stav a znění předběžné otázky	20
1.2 Argumentace Soudního dvora	21
1.3 Vymezení přímého účinku ve věci <i>Van Gend en Loos</i>	22
a) Subjektivní stránka přímého účinku	22
b) Objektivní stránka přímého účinku	23
c) Syntéza: předběžná definice přímého účinku	23
1.4 Hodnocení důvodů, které Soudní dvůr ke stanovení přímého účinku vedly	24
2. Pojem přímého účinku	25
2.1 Dva teoretické pohledy: široké a úzké pojetí přímého účinku	25

Obsah

a) Teoretické vymezení širokého a úzkého pojetí přímého účinku	26
b) Praktická ukázka rozdílu mezi úzkým a širokým pojetím přímého účinku	28
2.2 Široké a úzké pojetí přímého účinku v judikatuře Soudního dvora	29
a) Judikatura podporující široké pojetí přímého účinku	30
b) Judikatura podporující úzké pojetí přímého účinku	31
c) <i>Pfeiffer</i> : příklon Soudního dvora k širokému pojetí přímého účinku	32
2.3 Syntéza: proč preferovat široké pojetí přímého účinku	34
2.4 Přímý účinek v. přímá použitelnost	37
2.5 Pojmosloví: základní typy přímého účinku	40
3. Vztah mezi přednostmi práva EU a přímým účinkem	41
III. PŘÍMÝ ÚČINEK JEDNOTLIVÝCH TYPŮ AKTŮ PRÁVA EU	45
1. Přímý účinek zakládacích smluv	46
1.1 Připomenutí: <i>Van Gend en Loos</i> jako počátek přímého účinku Smluv	46
1.2 Další vývoj – <i>Reyners a Defrenne</i> : povolení přímého účinku i tam, kde se předpokládá implementace	46
a) <i>Reyners</i>	46
b) <i>Defrenne</i>	48
1.3 Dnešní chápání pojmů „jasnost a bezpodmínečnost“, jakožto objektivních podmínek přímého účinku Smluv	49
a) Jasnost a bezpodmínečnost coby otázka soudní aplikovatelnosti	49
b) Absence jasnosti a/nebo bezpodmínečnosti: konkrétní příklady z judikatury	50
1.4 Ustanovení Smluv mohou mít nejen vertikální ale i horizontální přímý účinek.	52
a) Vertikální přímý účinek Smluv	52
b) Horizontální přímý účinek ustanovení Smluv	52
1.5 Shrnutí	55
2. Přímý účinek nařízení	56
2.1 Přímý účinek nařízení se presumuje	56
2.2 Přímý účinek nařízení v zásadě vylučuje jejich implementaci ..	57
2.3 Přímý účinek ustanovení nařízení odkazujících na směrnici.	58
2.4 Shrnutí	60
3. Přímý účinek rozhodnutí	60
4. Přímý účinek směrnic	61
4.1 <i>Van Duyn</i> : stanovení přímého účinku směrnice	62

Obsah

4.2 Zdůvodnění přímého účinku směrnic	63
a) Důvody formulované ve věci <i>Van Duyn</i>	63
b) Důvod připojený později: tzv. estoppel argument	64
c) Proč odmítnout kritiku estoppel argumentu	65
4.3 Podmínky přímého účinku směrnic	67
a) Nesprávná implementace	68
b) Časové hledisko	68
c) Objektivní vlastnosti právní normy: jasnost a bezpodmínečnost	70
d) <i>Francovich</i> : praktická ukázka zkoumání podmínek přímého účinku	74
e) Shnutí	77
4.4 Použití směrnice proti jednotlivci	77
a) <i>Marshall a Faccini Dori</i> : zrod zákazu horizontálního přímého účinku směrnic	78
b) Důvody vyslovení zákazu horizontálního přímého účinku a jejich hodnocení	79
c) Úzké chápání pojmu „jednotlivec“	82
d) <i>Marshall, Dori a Pfeiffer</i> : základní vymezení zákazu horizontálního přímého účinku	86
e) <i>Pafitis, Bernáldez, Bellone</i> : první okruh výjimek či limitů zákazu horizontálního přímého účinku – planý poplach	88
f) Druhý okruh výjimek – procedurální směrnice: <i>CIA, Unilever, Sapod</i>	92
g) Použití směrnice proti jednotlivci v tzv. trojúhelníkových situacích – vnesl sem případ <i>Wells</i> více světla?	95
h) Obrácený vertikální přímý účinek	101
4.5 Shnutí přímého účinku směrnic	101
5. Přímý účinek obecných právních zásad	102
5.1 <i>Mangold</i> : vznik přímého účinku obecných právních zásad	102
5.2 Reakce na rozhodnutí ve věci <i>Mangold</i>	104
5.3 „Pomangoldovská“ judikatura	106
a) První fáze: <i>Mangold?</i> Neznáme	106
b) <i>Bartsch</i> : reinterpretace rozhodnutí ve věci <i>Mangold(?)</i>	107
c) <i>Kücükdıvecı</i> : potvrzení právního názoru ve věci <i>Bartsch</i>	108
5.4 Shnutí	109
6. Přímý účinek mezinárodních smluv v kompetenci EU	109
6.1 Základní informace o mezinárodních smlouvách v kompetenci Unie	110
6.2 Podmínky přímého účinku mezinárodních smluv v kompetenci Unie	111
a) Neformální vodítko	112

Obsah

b) Formální pojetí podmínek v podání Soudního dvora: subjektivní a objektivní stránka přímého účinku	114
6.3 Dvě skupiny smluv podle (ne)přiznání přímého účinku	115
a) Dohody přímým účinkem obecně nadané	115
b) Dohody přímý účinek zásadně postrádající: WTO (a jiné?)	116
6.4 Shrnutí	117
7. Závěrečná poznámka a shrnutí.	118

IV. PŘEDNOST A PŘÍMÝ ÚČINEK V APLIKAČNÍ PRAXI

ČESKÝCH SOUDŮ	121
1. Dvojitá zdrženlivost soudů	122
2. Ústavní soud.	124
3. Správní soudnictví	124
3.1 Přímý účinek bezkonfliktní	125
a) Nejvyšší správní soud: migrující důchodci	126
b) Nejvyšší správní soud: slovenští žadatelé o azyl.	127
3.2 Přímý účinek s předností práva EU	129
a) Krajský soud v Ústí nad Labem: označování tabákových výrobků	129
b) Městský soud v Praze: odpočet DPH na vstupu při pořízení automobilu.	133
3.3 Shrnutí	134
4. Občanskoprávní a obchodní agenda	135
4.1 Nejvyšší soud: pravomoc ČTÚ a popření jasného ustanovení zákona prostřednictvím směrnice	136
4.2 Městský soud v Praze: Český sen	138
4.3 Okresní soud v Kladně: opožděné platby v obchodních transakcích	140
4.4 Shrnutí: (ne)rozpoznané problémy horizontálního přímého účinku.	142

V. NEPŘÍMÝ ÚČINEK

1. Nepřímý účinek z pohledu práva EU.	147
1.1 Vznik, doktrinální pozadí a právní základ nepřímého účinku směrnic	147
a) Vznik: <i>Von Colson</i>	147
b) Doktrinální pozadí	149
c) Právní základ	151
1.2 Konkrétní znaky nepřímého účinku směrnic – kdo, co a kdy je povinen vykládat souladně?	152
a) Subjekty povinnosti souladného výkladu: kdo je jí vázán?	153

Obsah

b) Předmět povinnosti souladného výkladu: co je třeba vykládat souladně?	153
c) „Kdy“ z hlediska věcného: za jakých okolností povinnost souladného výkladu vzniká?	154
d) „Kdy“ z hlediska časového: ve kterém okamžiku povinnost souladného výkladu vzniká	155
1.3 Rozsah a meze nepřímého účinku směrnic	161
a) Základní vymezení: vykládat je třeba v „co největším rozsahu“	161
b) Uzané vnitrostátní výkladové metody jako základní limit nepřímého účinku: několik vodítek poskytnutých Soudním dvorem	162
c) Další meze nepřímého účinku: obecné právní zásady a zákaz výkladu <i>contra legem</i>	165
1.4 Nepřímý účinek směrnice znevýhodňující jednotlivce	169
a) I stát se může dovolávat souladného výkladu proti jednotlivci	169
b) Uložení povinnosti jednotlivci na základě souladného výkladu je v zásadě povoleno	171
c) <i>Kofoed</i> : výjimka z možnosti uložit jednotlivci povinnost souladným výkladem?	172
d) Shrnutí	175
1.5 Nepřímý účinek z perspektivy práva EU: závěr	175
2. Vztah mezi přímým a nepřímým účinkem	177
3. Nepřímý účinek před českými orgány – meze výkladových metod uznávaných českým právem	180
3.1 Které výkladové metody české právo uznává?	180
3.2 Jak se do českého práva promítnou požadavky Soudního dvora ve vztahu k těmto metodám?	182
a) Presumpce úmyslu zákonodárce úplně a správně implementovat směrnici	182
b) Uznávané výkladové metody podle českého práva a výklad <i>contra legem</i>	183
c) Požadavek judikátu <i>Pfeiffer</i> : lze dosáhnout v českém právu neaplikovatelnosti výkladem?	184
VI. NEPŘÍMÝ ÚČINEK V APLIKAČNÍ PRAXI ČESKÝCH SOUDŮ	189
1. Kontinuum souladného výkladu	190
2. Ústavní soud	191
2.1 Eurozatykač	191
a) Akceptace principu nepřímého účinku Ústavním soudem	191
b) Konkrétní využití nepřímého účinku ze strany Ústavního soudu ve věci Eurozatykač	195

2.2 Další nálezy: „euro-otevřený“ Ústavní soud	197
3. Správní soudy	198
3.1 Nejvyšší správní soud: Letiště Ruzyně a definice opatření obecné povahy	199
3.2 Nejvyšší správní soud: televize v mobilu	203
3.3 Nejvyšší správní soud: k charakteru veřejné instituce	204
4. Občanskoprávní a obchodní agenda	205
4.1 Krajský soud v Praze: televize na hotelových pokojích	206
4.2 Nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách	209
5. Limity souladného výkladu	211
5.1 Nejvyšší soud: souladný výklad pouze v rámci věcné působnosti směrnice.	211
5.2 Krajský soud v Brně: plný rozsah povinnosti souladného výkladu nastává až uplynutím implementační lhůty	212
 VII. INSTITUCIONÁLNÍ A PROCESNÍ RÁMEC UPLATŇOVÁNÍ PRÁVA EU	
ORGÁNY ČLENSKÉHO STÁTU	217
1. Duální charakter orgánů členských států	217
2. Vývoj judikatury Soudního dvora	221
2.1 Počátky: rovnocennost a žádné nové opravné prostředky	221
a) <i>Rewe I</i> : uplynutí lhůty pro navrácení poplatků v rozporu s právem EU	221
b) <i>Rewe II</i> : výlety za máslem a žádné nové opravné prostředky	222
2.2 Plná účinnost a nové opravné prostředky	223
a) <i>Emmott</i> : zmeškání lhůty v důsledku nekorektního postupu ministra	224
b) <i>Factortame</i> : význam účinného opravného prostředku	225
c) <i>Francovich</i> : odpovědnost za škodu jako nezbytný element plné účinnosti.	226
2.3 Procesní „zdravý rozum“ nebo paralelní rozvoj těžko předvídatelné judikatury?	227
3. Rovnocennost a efektivita – kritický pohled	229
3.1 Rovnocennost a srovnatelnost	229
a) Typy diskriminace unijních nároků	229
b) <i>Palmisani, Levez, a Transportes Urbanos</i> : příklady hledání srovnatelného v rámci právních řádů členských států	231
c) Absence vhodného komparátoru na vnitrostátní úrovni	233
3.2 Efektivita	235
3.3 Vzájemný vztah požadavku rovnocennosti a efektivity	236
3.4 Soudcovská harmonizace procesního práva: co je principem a co je výjimkou?	237

4. Případové studie	240
4.1 Náhrada škody	240
4.2 Předběžná opatření	241
a) Předběžná opatření týkající se čistě vnitrostátních právních aktů	242
b) Předběžná opatření týkající se vnitrostátních právních aktů, které provádějí unijní právo	243
4.3 Překážka věci pravomocně rozhodnuté	245
a) <i>Kühne & Heitz</i> : povinná obnova s výhradou	246
b) Systematizace: stav judikatury s ohledem na jednotlivé typy řízení	249
4.4 Procesní lhůty	252
a) Délka lhůty	252
b) Běh lhůty	253
4.5 Zohledňování práva EU z úřední povinnosti	257
a) <i>Verholen</i> : úvodní možnost	258
b) <i>Van Schijndel a Peterbroeck</i> : rovnocennost s výhradou	258
c) <i>Kraaijeveld a van der Weerd</i> : převažující rovnocennost	261
d) <i>Eco Swiss</i> a výhrada veřejného pořádku	263
e) Ochrana spotřebitele: <i>Océano, Codifis, Asturcom</i>	264
f) Shrnutí: co je principem – <i>van der Weerd</i> nebo <i>Asturcom</i> ?	265
g) <i>Iura novit curia</i> : český kontext	266
h) První čeští špačci	268

VIII. ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU PORUŠENÍM

PRÁVA EU	273
1. Úvodem: odpovědnostní systémy v rámci práva EU	274
1.1 Obecná odpovědnost za porušení práva EU	275
1.2 Specifické odpovědnostní režimy	275
a) Spory o náhradu škody mezi Uníí a jejími zaměstnanci	276
b) Zvláštní odpovědnostní režimy v sekundárním právu	276
c) Odpovědnostní režimy zřízené na vnitrostátní úrovni jako nástroj vymáhání unijního práva	278
1.3 Harmonizační snahy a srovnání v právu	279
2. Funkce odpovědnosti za škodu v právu EU	281
3. Obecná odpovědnost za porušení práva EU – vývoj, roviny a principy	282
3.1 Mimosmluvní odpovědnost Evropské unie	282
a) <i>Kritéria Schöppenstedt</i>	283
b) <i>Bergaderm</i> : sjednocení podmínek odpovědnosti	284
3.2 Odpovědnost členského státu	285

Obsah

a) <i>Francovich</i> : odpovědnost za škodu je vlastní systému Smlouvy	285
b) <i>Factortame a Brasserie</i> : konsolidace podmínek odpovědnosti	287
c) Další prolínání odpovědnosti za škodu stanovené právem EU s vnitrostátní úpravou.	289
d) Vztah mezi odpovědností za porušení práva EU členským státem a principy přímého a nepřímého účinku.	291
3.3 Odpovědnost jednotlivce	292
4. Prvky odpovědnosti	294
4.1 Odpovědný subjekt	295
4.2 Protiprávnost (delikt).	296
a) Práva zaručená přímo jednotlivci	296
b) Dostatečně závažné porušení (a zavinění).	299
c) Odpovědnost bez protiprávnosti?	305
4.3 Škoda a jiná újma.	309
a) Materiální a imateriální újma.	310
b) Škoda skutečná a určitá	311
c) Ztráta naděje	311
d) Výpočet výše škody.	313
4.4 Příčinná souvislost a předvídatelnost následku	314
a) Nevyhnutelný a bezprostřední následek, který byl předvídatelný	314
b) Nedostatečná příčinná souvislost v důsledku intervence třetí strany	315
4.5 Spoluzavinění a pluralita škůdců	317
4.6 Odpovědný subjekt a sudiště	318
a) Štěpení sudiště pro nároky vůči Unii a vůči členskému státu	318
b) Subsidiarita či paralelní žaloby?	319
4.7 Sdílená odpovědnost	321
5. Odpovědnost za porušení práva EU v aplikační praxi soudů členských států.	323
5.1 Vztah žaloby o náhradu škody a řízení o porušení Smlouvy	324
5.2 Pilotní kauzy	325
5.3 Odpovědnost za (ne)činnost legislativy.	326
5.4 Odpovědnost za akty moci soudní	327
6. Odpovědnost za škodu za porušení práva EU v českém právu	329
6.1 Právní rámec zákona o odpovědnosti státu	332
6.2 Zákonodárná nečinnost	334
a) Nejvyšší soud: (ne)vydávání normativních právních aktů je mimo rámec zákona o odpovědnosti státu.	334

Obsah

b) Ústavní soud: krok stranou? (čl. 36 odst. 3 versus čl. 11 Listiny)	337
6.3 Porušení unijního práva ze strany českých soudů; kvadratura kruhu	340
6.4 Legislativní intervence?	341
IX. ZÁKLADNÍ PRÁVA EÚA JEJICH UPLATŇOVÁNÍ ČESKÝMI	
ORGÁNY	345
1. Od nsmělých počátků až k Listině: vývoj ochrany základních práv v EU	346
1.1 Počáteční odmítavý přístup	347
1.2 Ochrana základních práv založená na spolupráci se soudy členských států	349
1.3 Reakce ostatních institucí EU a členských států	353
1.4 Problémy ochrany základních práv v EU	355
2. Ochrana základních práv podle Lisabonské smlouvy	356
2.1 Oblast použití Listiny základních práv EU	357
a) Uplatňování Listiny vůči orgánům, institucím a jiným subjektům Unie	358
b) Uplatňování Listiny EU vůči členským státům	359
c) Rozsah působnosti základních práv EU a pravomoci soudů	367
2.2 Vztah standardů základních práv EU ke standardům vnitrostátním	370
a) Úroveň ochrany	370
b) Prohlášení vnitrostátních a unijních standardů ochrany základních práv	376
2.3 Evropská úmluva	384
a) Porušení Evropské úmluvy členským státem v důsledku plnění povinností vyplývajících z členství v EU	385
b) Přistoupení EU k Evropské úmluvě	388
c) Evropská úmluva jako minimální standard	388
2.4 Základní práva jako obecné zásady práva Unie	389
3. Specifické otázky aplikace základních práv EU v České republice	390
3.1 Listina základních práv EU jako součást ústavního pořádku?	391
3.2 Česká výjimka	392
a) Cesta k české výjimce	392
b) Právní status české výjimky	394
c) Obsah protokolu č. 30	402
d) Shrnutí	408

X. ÚSTAVNÍ ZAKOTVENÍ ČLENSTVÍ ČR v EU	411
1. Euronovela Ústavy	412
2. Základní východisko: čl. 1 odst. 2 Ústavy	414
2.1 Hodnotová orientace ústavního pořádku otevřená mezinárodnímu právu	414
2.2 Interpretace vnitrostátních ustanovení v souladu s mezinárodněprávními závazky České republiky	416
2.3 Derogační pravomoc Ústavního soudu	420
3. Čl. 10a Ústavy: Přenos pravomocí a jeho vnitrostátní účinky	424
3.1 Evropská unie jako „mezinárodní organizace nebo instituce“	424
3.2 Čl. 10a Ústavy: pravomoci a jejich přenos na EU	429
a) Pojem pravomoci podle čl. 10a Ústavy	429
b) Přenos pravomocí a jeho meze	432
3.3 Čl. 10a Ústavy jako ústavní základ působení práva Evropské unie v českém právním řádu: účinky smluv podle čl. 10a a vztah k čl. 10	436
a) Úvahy při přijímání Euronovely	436
b) Sporný praktický význam volby mezi čl. 10 a 10a Ústavy	438
c) Ústřední argumenty podporující volbu čl. 10a Ústavy	439
d) Oddělení práva EU od práva mezinárodního?	440
e) Omezení volnosti při určení vnitrostátních účinků smluv podle čl. 10a Ústavy	442
4. Ústavní limity působení práva EU	446
4.1 Ústavní limity působení práva EU v českém právním řádu	446
4.2 Přezkum Lisabonské smlouvy: zpochybnění či potvrzení nálezu Cukerné kvóty III?	450
XI. PRÁVOMOCI ÚSTAVNÍHO SOUDU V ŘÍZENÍ O ZRUŠENÍ ZÁKONŮ A JINÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A V ŘÍZENÍ O ÚSTAVNÍ STÍŽNOSTI S EVROPSKÝM PRVKEM	453
1. Řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů	454
1.1 Kontrola souladu vnitrostátního práva s právem EU	454
a) Právo EU jako referenční hledisko přezkumu	454
b) Požadavky práva EU	461
c) Aplikační přednost práva EU a tzv. horizontální vztahy	464
d) Derogace podle čl. 87 odst. 1 písm. i) Ústavy	465
e) Shrnutí	467
1.2 Kontrola souladu vnitrostátních ustanovení spadajících do působnosti práva EU s ústavním pořádkem	468
1.3 Řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů na návrh obecného soudu	469

Obsah

a) Požadavky kladené doktrínou Soudního dvora <i>Simmenthal</i> a jejich napětí s <i>Konkurzním nálezem</i> Ústavního soudu	469
b) Řešení přijatá Ústavním soudem	470
2. Rozhodování o ústavních stížnostech s evropským prvkem	475
2.1 Svévole při aplikaci práva EU	475
2.2 Praktické provedení doktríny: minimalizace kontroly Ústavním soudem	479

XII. PRÁVOMOCI A POVINNOSTI SPRÁVNÍHO ORGÁNU

PLYNOUCÍ Z PRÁVA EU	485
1. Vnitrostátní správní orgán ve vizi práva EU a judikatury Soudního dvora.	486
1.1 <i>Fratelli Constanzo</i> : všechny správní orgány, včetně územní samosprávy, mají povinnost aplikovat přímo účinné unijní právo	489
1.2 <i>CIF</i> : právní jistota jako hranice přímého účinku v aplikační praxi správního orgánu.	490
1.3 Souladný výklad správním orgánem	492
1.4 Shrnutí: hranice přímé aplikace unijního práva správním orgánem	493
2. Praxe českých správních orgánů po přistoupení k Evropské unii	494
2.1 Úřad na ochranu hospodářské soutěže: paralelní aplikace českých a unijních předpisů	495
2.2 Státní zemědělská a potravinářská inspekce: novela o malovinařích	496
2.3 Česká advokátní komora: uznávání diplomů advokátních koncipientů.	497
3. Vnitrostátní zákonnost v. plná účinnost práva EU	499
3.1 Ústavní výhrady: správní orgán smí činit pouze to	499
3.2 Možné ústavní odpovědi: činnost správního orgánu a evropská zákonnost	500
3.3 Shrnutí: ano, nicméně	504
4. Judikatura českých soudů k aplikaci unijního práva správními orgány.	505
4.1 Nejvyšší správní soud: <i>Hawk Real</i> a povinnost souladného výkladu správcem daně	505
4.2 Nejvyšší správní soud: slovenští žadatelé o azyl a „přiměřenost“ v neaplikaci	506

XIII. JAZYKOVÝ REŽIM PRÁVA EU A PROBLÉMY S NÍM SPOJENÉ

V APLIKAČNÍ PRAXI	511
1. Obecně k jazykovému režimu právních předpisů EU	512

Obsah

2. Absence úředních překladů práva EU	515
2.1 Temporální působení rozhodnutí <i>Skoma-Lux</i>	517
2.2 Zkoumání řádné publikace ex offio či pouze k námitce účastníka?	519
3. Oznámení o chybě – skrytá novela právního předpisu práva EU? ..	521
3.1 Sdělení o opravě tiskové chyby ve Sbírce zákonů	521
3.2 Praxe „tiskových oprav“ v Úředním věstníku EU	522
3.3 Právní statut tiskové opravy legislativních aktů EU	525
3.4 Tisková oprava měnící smysl právního předpisu jako novela v materiálním smyslu	527
4. Srovnávací jazykový výklad práva EU	529
4.1 Principy srovnávacího jazykového výkladu	530
4.2 Příklady z judikatury Soudního dvora	531
4.3 Příklady z české judikatury	535
4.4 Vnitrostátní soudce jako lingvista – hranice možného	537

XIV. TEMPORÁLNÍ PŮSOBENÍ PRÁVA EU V PRÁVNÍCH ŘÁDECH

NOVÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ	543
1. Základní principy časového působení práva EU v novém členském státě	544
1.1 Pravá retroaktivita a ochrana nabytých práv	545
1.2 Nepravá retroaktivita a legitimní očekávání	547
1.3 Skončený v. pokračující právní vztah	549
2. Přistoupení v judikatuře Soudního dvora před rozšířením v roce 2004.	550
2.1 <i>Data Delecta</i> : okamžitá aplikace „procesních“ předpisů v probíhajících řízeních	550
2.2 <i>Pokrzeptowicz-Meyer</i> : modifikace budoucích následků v minulosti uzavřených smluv	552
2.3 <i>Österreichischer Gewerkschaftsbund</i> : uplatnitelnost minulých skutečností pro právní nároky plynoucí z práva EU	553
2.4 <i>Ciola</i> : povinnost neaplikace správních rozhodnutí vydaných před přistoupením v případě, kdy jsou neslučitelná s právem EU.	556
3. Temporální mlčení v judikatuře po roce 2004	558
3.1 <i>Ynos</i> : neohlášená změna judikatury	558
3.2 <i>Ceramika Paradyž, Telefonica O2 a CIBA</i>	561
3.3 Dopad na nové členské státy	564
4. Judikatura soudů nových členských států	566
4.1 Skutkové okolnosti před přistoupením, řízení před přistoupením	566

Obsah

4.2 Skutkové okolnosti zcela či zčásti před přistoupením, řízení po přistoupení (hmotné právo)	569
4.3 Skutkové okolnosti před přistoupením, řízení po přistoupení (procesní předpisy)	573
4.4 Skutkové okolnosti i řízení po přistoupení	575
SEZNAM CITOVANÉ JUDIKATURY	577
VĚCNÝ REJSTRÍK	599